

Uitgelicht: Cultuurparagrafen van politieke partijen in Woerden

In maart 2022 mogen we stemmen voor de Gemeenteraad. Maar wat valt er te kiezen op het gebied van kunst en cultuur in Woerden? Wij zijn benieuwd naar de standpunten van de politieke partijen en zetten de Cultuurparagrafen van de diverse partijprogramma's op een rijtje (in alfabetische volgorde).

Van: Cultuur Platform Woerden, feb 2022.

CDA

Cultuur Woerden heeft een sterke culturele sector, dankzij veel actieve vrijwilligers. Door de coronacrisis heeft de sector wel schade opgelopen. De grotere instellingen Stadsmuseum, Klooster, KUVO, bibliotheek en Cultuur Platform vormen een onmisbaar onderdeel van het Woerdense aanbod aan educatie en ontspanning waar we allemaal van genieten. Even belang rijk zijn de vele kleine en grotere organisaties en ledenverenigingen die actief zijn in Woerden en de dorpen.

De activiteiten in de cultuursector dienen veel doelen: mensen verbinden, taalachterstand bestrijden, muziekonderwijs geven, bijdragen aan zorg voor elkaar.

CDA Woerden steunt grote en kleine culturele instellingen, verenigingen en initiatieven. Belangrijk is dat het geld dat de gemeente beschikbaar heeft zoveel mogelijk bijdraagt aan een rijk cultureel aanbod.

Er is veel samenwerking tussen culturele partijen om elkaar aan te vullen. De gemeente moet deze samenwerking stimuleren. Dit kan onder andere door de inzet van een zogenoemde Cultuurmakelaar. (Zie het cultuurmanifest 'Woerden: culturele stad met creatief vermogen'.)

De bibliotheek krijgt steeds meer functies in de samenleving. Het is allang niet meer een plek waar je alleen boeken leent en leest. Het is een ontmoetingsplek, waar Woerdenaren ook worden geholpen met digitale zaken en met leesvaardigheid. We willen ervoor zorgen dat de bibliotheek deze verbindende rol in Woerden en de dorpen beter kan invullen.

Het CDA vindt een stabiel cultuurbeleid en meerjarige financiering belangrijk. In de gemeentelijke begroting moet er niet alleen tijdelijk geld zijn voor vernieuwing en voor tijdelijke activiteiten. De financiële basis moet ook voor meerdere jaren op orde zijn, zodat goede initiatieven ook in stand kunnen blijven.

Cultureel erfgoed. We investeren in het behoud van onze betekenisvolle en herkenbare monumenten. Behalve grotere restauraties ondersteunt de gemeente ook kleiner – maar even waardevol – cultuurhistorisch erfgoed, bijvoorbeeld door kleine subsidies te verstrekken aan particulieren. In de openbare ruimte geven we aandacht aan de waarde van het historische karakter van de stad Woerden en de dorpskernen.

Woerden is een stad met historie. Onze regio heeft historische bijzonderheden in het landschap, zoals de Limes (de grens van het oude Romeinse Rijk). Die historie is waardevol, en we willen die behouden. Als CDA Woerden vinden we de momenten om het verleden te vieren (zoals 650 jaar Woerden) belangrijke mijlpalen. Samen met organisaties en het onderwijs willen we deze band met de historie van onze gemeente in de komende jaren verder versterken.

ChristenUnie - SGP

Woerden kent een rijke historie en heeft in 2022 al 650 jaar stadsrechten. Het Woerdense verleden als handelsstad is nog steeds terug te zien in een aantal mooie gebouwen in de binnenstad. Zij zijn beeldbepalend voor het karakter van Woerden. Ook modernere uitingen van cultuur zoals het Stadsmuseum, het Klooster, de Kaas Experience en de bibliotheken zijn van waarde. Het Cultureel Platform Woerden geeft subsidie aan amateurgroepen. Wij willen dat het Woerdense karakter en

onze cultuur behouden blijven.

De ChristenUnie–SGP wil:

- behoud van cultuurhistorische gebouwen en dorpskernen;
- ondersteuning van instellingen met een cultuur-educatieve functie zoals bibliotheken, het Klooster en het stadsmuseum;
- jongeren laten deelnemen aan culturele activiteiten (muziek, toneel, kunst, enz.);
- een soepel vergunningsbeleid voor culturele manifestaties, rekening houdend met overlast voor omwonenden en de nacht/zondagsrust;
- ondersteuning van het Cultureel Platform Woerden.

D66

Cultuur geeft het leven kleur!

D66 vindt het van belang dat wordt erkend dat de cultuursector na de pandemie hét bindmiddel voor de samenleving is en essentieel voor het aanjagen van de economie. Niet voor niets heeft D66 zich er succesvol hard voor gemaakt dat de cultuursector is ontzien bij de laatste bezuinigingsronde. Meer dan voorheen is het van belang om cultuurmakers en – ondernemers aan Woerden te binden en talent te ontwikkelen. De komende jaren willen we bovendien extra inzet plegen op het onderdeel culturele jeugdeducatie. Met het landelijk aandacht trekkende ‘Muziek in de Klas’ hebben we daar in de afgelopen periode al een belangrijke stap mee gezet.

Cultuur is essentieel voor iedereen, we blijven daar onverkort op inzetten. Verbinding (integraliteit), innovatie en ondernemerschap zijn daarbij kernbegrippen. Met cultuur als bindmiddel voor de samenleving is het de opdracht om cultuur nog meer met elkaar en met andere domeinen te verbinden. Daarmee en door innovatie en ondernemerschap te stimuleren en cultuurmakers en – ondernemers beter aan Woerden te binden, bereiken we een eigentijdser, onafhankelijker en breder cultuurbestel. Op die weg willen wij doorgaan de komende jaren, met een nog betere verankering van cultuureducatie in het onderwijs en talentontwikkeling. Wij realiseren dit in samenspraak met onder andere de scholen, het Klooster, KUVVO en alle organisatoren van culturele activiteiten, onder meer door ervoor te zorgen dat bij ieder cultureel evenement de verbinding met culturele jeugdeducatie wordt gemaakt.

Inwonersbelangen

Cultuur, cultuurinstellingen, bibliotheken, muziekschool, theater en buurthuizen van essentieel belang voor de kwaliteit van leven in onze gemeente. Ze kosten de gemeenschap veel geld maar zijn een wezenlijk onderdeel van onze samenleving. Inwonersbelangen wil strak sturen op de taakstellingen van onze grote culturele instellingen. Enerzijds gericht op het behoud van deze voorzieningen voor Woerden, anderzijds gericht op zoveel mogelijke financiële en beleidsmatige zelfstandigheid en zo weinig mogelijk afhankelijkheid van de gemeente.

Een gemeente die zoals Woerden meerdere kernen heeft, heeft meerdere bibliotheken. Immers, daar ligt ons cultuurbezit, onze geschiedenis en de kennis van onze samenleving, bereikbaar voor studie en ontwikkeling. Daarom beschouwen wij de bibliotheek als een basisvoorziening. Daar tegenover staat een andere rol van de bibliotheek: een goedkope voorziening voor inwoners die lezen als hobby hebben. Een hobby die, zoals elke hobby, geld mag kosten. Het ontwikkelen van een plan waarmee de bibliotheek als basisvoorziening een heldere en toekomstbestendige koers kan gaan, vinden wij belangrijk.

De afgelopen jaren is de kunst uit de openbare ruimte overgedragen aan het museum. Heel langzaam zien we dat er meer aandacht voor komt. Inwonersbelangen wil dat er kunstbeleid komt. Dat beleid dient aandacht te hebben voor:

- Kunst als belangrijk onderdeel van onze samenleving.
- Hoe en de mate waarin de gemeente haar onderhoudsplicht t.a.v. het kunstbezit invult.
- Het budget dat de gemeente voor onderhoud beschikbaar stelt en de voorwaarden die zij daarbij

stelt.

- De overweging welke consequenties kunstbezit heeft voor de gemeente.
- De gemeente als eigenaar en hoeder van kunst en cultuur.
- Ruimte om het Stadsmuseum een bredere invulling te geven aan haar beleid.

Het Klooster Het Klooster herbergt zowel een theater als een opleidingsinstituut voor muziekonderwijs en andere culturele vorming. Het blijft van belang dit onderscheid te maken. Het theater dient zelfvoorzienend te zijn voor wat betreft programmering.

- Het gebruik van de theaterzaal dient (financieel) laagdrempelig te zijn voor het Woerdense culturele leven
- Het onderwijs dient laagdrempelig toegankelijk te zijn voor jeugd en jongeren, zeker als het om de ondersteuning van het verenigingsleven gaat
- Inwonersbelangen vindt wel dat de kosten van Het Klooster binnen de bestaande bandbreedte moeten blijven

Lijst Van der Does

- Muziekgezelschappen zoals fanfarekorpsen en harmonieën die onze samenleving kleuren, moeten, indien noodzakelijk, op subsidietoekenning kunnen rekenen. De aanschaf van uniformen en instrumenten vormt een grote kostenpost en dat kan vaak niet alleen vanuit de contributie worden bekostigd.
- De subsidies van de grote culturele instellingen de zogenaamde C5 (Klooster, Museum etc..) dienen wel goed bewaakt te worden, zodat niet de groten alle geld opmaken en er niets overblijft voor de kleine initiatieven.
- Bij het ontwerpen en plaatsen van nieuwe kunstwerken willen we de inwoners meer betrekken. Kunst is van ons allemaal. Dus bij aanschaf van een nieuw kunstwerk graag participatie van de inwoners.
- Bibliotheken (ook in de kernen) zijn een basisvoorziening en een plek voor iedereen waar je kennis op kunt doen over kunst en cultuur. Ook het maatschappelijk nut voor educatie van jong en oud op deze ontmoetingsplek staat vast, zeker in deze tijd waar door internet de jeugd minder aan lezen toekomt. Onontbeerlijk is de begeleiding van alle vrijwilligers in deze sector, wij willen hen waarderen en blijvend steunen.
- We vinden dat nieuwe initiatieven voor culturele activiteiten in eerste instantie dienen te komen van de inwoners zelf. De zo nodig ondersteunende rol van de gemeente kan alleen op basis van gemaakte afspraken die meetbaar en prestatiegericht zijn.

Progressief Woerden

We willen veel kunst en cultuur waar iedereen van kan genieten. Ook kleine projecten voor kunst en cultuur gaan we geld geven en helpen. We werken al goed samen met grote instellingen zoals het Klooster, de bibliotheek en het Stadsmuseum. We willen ook meer gaan samenwerken met bedrijven, verenigingen en niet-westerse culturen. De KultHub in het oude gebouw van de Minkema is een mooi voorbeeld.

Splinter

Kunst en culturele initiatieven verbinden. Het stemt tot nadenken, het slaat bruggen en het zorgt ervoor dat mensen zich op een laagdrempelige manier kunnen verplaatsen in een ander. Het kan inspireren, hoop geven, maar ook uiting geven aan gevoelens die zonder kunst niet of moeilijker kunnen worden geuit. Het geeft energie voor zowel de Woerdense makers als de mensen die van de kunst en cultuur genieten. Kunst en cultuur zijn in onze samenleving heel waardevol en daarom wil Splinter dat de gemeente hierin investeert.

Splinter wil zekerheid bieden aan hen die ons land inspireren, die Nederland mooier en esthetischer maken. Kunstenaars en de culturele sector kunnen daarom rekenen op de steun van Splinter. Ook kunstenaars hebben het tijdens de coronacrisis extra moeilijk gehad. Veel culturele initiatieven, uitvoeringen en exposities konden niet plaatsvinden. Daarom wil Splinter dat de gemeente nog beter

haar best doet om beeldende en uitvoerende kunst te faciliteren en in het algemeen structureel te ondersteunen. Net zoals in sectoren als zorg en andere publieke zaken moet je binnen de kunsten niet het korte termijn verdienmodel willen optimaliseren, maar beseffen dat kunst bijdraagt aan een sterke, weerbare samenleving zoals goede zorg en huisvesting dat ook doen.

Dit is wat Splinter onder andere voor de kunst en cultuur in Woerden wil bereiken:

- De gemeente zorgt ervoor dat ook kleine maar waardevolle initiatieven open kunnen blijven in Woerden en geeft de komende jaren onverminderd uitvoering aan de doelstellingen uit het Cultuurmanifest 2021-2023. Het nieuwe college van burgemeester & wethouders geeft aan de culturele partners en de gemeenteraad een halfjaarlijkse update over de concrete voortgang van de realisatie van de doelstellingen uit het manifest. Ook wordt het manifest in samenspraak met de raad en culturele partners waar nodig aangevuld om te komen tot een toekomstbestendig Cultuurmanifest vanaf 2023.
- De gemeente Woerden moet bij Rijksoverheid lobbyen om de corona steunmaatregelen voor de culturele sector en evenementen te verlengen, nu ook na het beëindigen van de lockdown in januari 2022, veel evenementen, voorstellingen en exposities niet kunnen plaatsvinden. Ondanks het beëindigen van de lockdown worden veel geplande activiteiten namelijk afgezegd, omdat het gewoonweg niet rendabel is met veel minder publiek per zaal.
- Het bedrag dat besteed wordt aan gemeentelijke ondersteuning voor kunst en cultuur wordt verhoogd, bijvoorbeeld de gemeentelijke bijdrage aan Stichting Cultuur Platform Woerden. Deze stichting zonder winstoogmerk ondersteunt culturele initiatieven van Woerdense makers, zowel amateur als professioneel.
- Culturele organisaties kunnen nu bij Rijksoverheid voor vier jaar een subsidieaanvraag doen. Splinter wil dat deze periode wanneer nodig wordt verlengd naar acht jaar. De gemeente Woerden kan daarvoor lobbyen. Kunstenaars dienen meer directe toegang tot subsidies en/of ondersteuning te krijgen. Splinter staat positief tegenover een vernieuwde vorm van de WWIK (Wet Werk en Inkomen Kunstenaars). Dit is een regeling die positief is geëvalueerd en bovendien kostenneutraal.
- Kunst en cultuur is ook van groot belang voor de jeugd. Een kritische geest is een vrije geest, daarom moet elke jongere tot en met 17 jaar gratis toegang krijgen tot musea in de gemeente Woerden. Kunst, cultuur en aandacht voor creatieve competenties op scholen moet zo vanzelfsprekend zijn als lezen en rekenen.
- Naast oog voor de 'grote' musea wil Splinter ook aandacht schenken aan kleinere, lokale musea, zoals in de gemeente Woerden. We zorgen ervoor dat we deze musea niet uit het oog verliezen en zullen blijven bestaan.
- Woerdense kunst wordt voor een breed publiek toegankelijk gemaakt. De gemeente Woerden faciliteert en ondersteunt meer initiatieven zoals de 'Leo Gestelpromenade': reproducties hangen door de hele stad als een eerbetoon aan een beroemde Woerdense schilder, die één van de belangrijkste Nederlandse schilders uit de eerste helft van de 20e eeuw was. Zo kan iedereen van deze schilderkunst genieten.
- Kunst wordt gemaakt door vrije geesten, los van iemands identiteit. Diversiteitsquota in de kunstsector remmen de vrije ontwikkeling. Ook in de kunstsector is geen plaats voor identiteitsdenken.
- Beoordeling in kunstcommissies moet weer gericht zijn op waarden als zeggingskracht, originaliteit, artistieke kwaliteit in plaats van publieksbereik of de afkomst van de maker.
- De kunstwereld is bij uitstek het domein waar nieuwe ideeën worden geïntroduceerd, vanuit autonomie, vrije expressie of een kritische houding. Artistieke vrijheid is cruciaal voor de ontwikkeling van een samenleving op basis van een open ideeënstrijd; kunstenaars moeten mensen tegen het hoofd mogen stoten en verdienen daarin steun van een overheid die staat voor de vrijheid van meningsuiting (artikel 7 Grondwet).
- De kunsten zouden net zoals wetenschap en journalistiek een plek moeten zijn waar het beste idee aan invloed wint en getoetst kan worden op houdbaarheid of moraliteit. Dat is

niet altijd het meest politiek- of ideologisch correcte of meest welgevallige idee. Maar juist dit brengt ons als samenleving verder.

- Het is een bekend probleem: bibliotheken die moeten sluiten omdat ze niet rond kunnen komen. Een leven lang lezen en leren is een adagium dat Splinter aan het hart gaat. We zorgen niet alleen dat bibliotheken financieel rond kunnen komen, maar ook dat bibliotheken een inspirerende plaats zijn waar mensen kunnen werken aan hun persoonlijke ontwikkeling.

Splinter zet zich ook in voor het behoud van cultureel en monumentaal erfgoed.

- Wij zijn blij dat het Woerdense castellum, de Romeinse Limes (de Noordelijke grens van het Romeinse Rijk) die dwars over ons Kerkplein loopt, sinds kort als archeologisch monument op de UNESCO Werelderfgoedlijst staat. Woerden moet haar erfgoedparels koesteren.
- Onze (archeologische) monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en het cultuurlandschap moeten beschermd worden. Ook het Groene Hart moeten wij open houden en beschermen (zie ook het hoofdstuk Gezonde en groene leefomgeving). In Woerden alleen al hebben we meer dan 50 monumenten die het beschermen meer dan waard zijn.
- Splinter wil geen megalomane Rembrandtbrug over de Romeinse Limes.

STERK Woerden

De culturele vijf -C5- te weten: Het Klooster, de KUVVO, de regiobibliotheek Het Groene Hart, het Stadsmuseum Woerden en het Cultuur Platform Woerden, vormen het grootste deel van het aanbod in de cultuursector. Daarnaast zijn er diverse kleinere spelers in het cultuurveld, die zeker niet vergeten mogen worden, waar nodig zijn we bereid hier extra geld voor uit te trekken. Tezamen geven zij het culturele veld in Woerden vorm. Een sector waar we trots op mogen zijn!

Het initiatief de Culthub dragen wij een warm hart toe, wij zien dit als zeer kansrijk project. Een multifunctionele ruimte, waarin allerlei aspecten van cultuur zich verenigen. Een broedplaats van nieuwe ideeën voor jong en oud.

De bibliotheek willen we behouden, ook in Zegveld, Harmelen en Kamerik. STERK Woerden is van mening dat de bibliotheek een sterke rol heeft in het organiseren van activiteiten voor jong en oud.

Woerden is rijk aan kunstobjecten en die verdienen onze aandacht. Het ontbreekt in Woerden nog steeds aan goed beleid met betrekking tot haar kunstobjecten. STERK Woerden wil een kunstbeleid, zonder zich inhoudelijk op het terrein van kwaliteitsbeoordeling te begeven. Het kunstbeleid moet open staan voor particulier initiatief, maar bevat in ieder geval:

- * De manier waarop we met onze kunst omgaan.
- * De mate waarin kunstonderdeel van onze samenleving is.
- * De plekken waar kunstwerken wel of juist niet geplaatst kunnen worden.
- * De technische staat waarin kunstwerken zich moeten bevinden.
- * Hoe en de mate waarin de gemeente haar onderhoudsplicht invult.
- * Het budget dat voor aanschaf en onderhoud beschikbaar is.

STERK Woerden ondersteunt initiatieven die het museum als trekpleister laten bijdragen aan de promotie van de gemeente als toeristisch centrum van het Groene Hart. Wij ondersteunen het museum om zich in de komende jaren nog sterker te ontwikkelen en meer aansprekende tentoonstellingen te organiseren.

VVD

Mooie evenementen en culturele voorzieningen voor iedereen Als 'hoofdstad van het Groene Hart' zorgen we voor een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. Aan toeristen en andere bezoekers laten we zien hoe bruisend Woerden is en hoe mooi de dorpen zijn. Als vestingstad

zijn we het veroveren waard, als Cheese Valley vol van smaak en rijk aan historie. We zijn er trots op dat we veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, sportverenigingen, bibliotheken, het Stadsmuseum en Het Klooster, en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om muziektfestivals zoals Summerlake of Akoestival, een culinair event of Het Klooster: in Woerden is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

- ▶ In onze gemeente worden fantastische evenementen georganiseerd. We staan open voor nieuwe evenementen en we ondersteunen deze waar we kunnen.
- ▶ Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.
- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed – zowel materieel als immaterieel – te koesteren. Daarbij horen ook ‘echt Woerdense’ cultuurhistorische evenementen zoals de Koeiemart, Sinterklaasintocht, Havendagen, de Woerdense Vakantie Week, de Taptoe, het Straattheaterfestival en de Graskaasdag.
- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel. Wanneer culturele instellingen andere bronnen van inkomsten bedenken, denkt de gemeente mee, bijvoorbeeld bij het verlenen van de benodigde vergunningen.
- ▶ We willen niet bezuinigen op cultuur, maar zetten het geld zo effectief mogelijk in. Zo bereiken we zoveel mogelijk inwoners. Van culturele instellingen verwachten we dat ze verantwoordelijkheid afleggen over hoe zij belastinggeld besteden.
- ▶ Cultuureducatie is belangrijk. Instellingen zoals Het Klooster en KUVVO hebben hierin een belangrijke rol.
- ▶ Paracommerciële horeca zoals K’77, Dezibel en Podium Bredius bedienen een duidelijke doelgroep. Beleid is erop gericht om vrij te kunnen exploiteren met zo min mogelijk subsidie. We letten erop dat er geen oneerlijke concurrentie ontstaat met de reguliere horeca.
- ▶ De Schulenburg en de Bijn in Kamerik hebben een belangrijke functie in het dorp. Als gemeente dienen wij zorg te dragen voor het behoud van deze functie. Samen met de besturen en het dorpsplatform wordt gezocht naar een goede invulling van ‘De School’.

Woerden en Democratie

Probleem: We verliezen in de gemeente Woerden steeds meer de plattelandscultuur. Daarmee dreigen we steeds meer ingekapseld te worden door de metropoolregio Utrecht, met alle stadse problematiek tot gevolg. Onze identiteit en kleinschaligheid komen daarmee op de tocht te staan.

Oplossing: Initiatieven nemen om de plattelandscultuur te behouden. Lokale historie en gebruiken blijvend onder de aandacht van inwoners brengen. Tradities en jaarlijks terugkerende lokale festiviteiten ondersteunen. Ook de lokale voedselproductie speelt daarin een belangrijke rol.

Hoe doen wij dit?

- Lokale culturele organisaties met een sterke link naar Woerden gaan wij ondersteunen, evenals organisaties van jaarlijks terugkerende activiteiten. Deze activiteiten, zoals de Woerdense Vakantieweek, koeiemart, de septembermarkt, het verenigingenspel en Koningsdag moeten na de corona-crisis weer in volle glorie terugkeren.
- Cultuur willen we zichtbaar maken in het straatbeeld, zoals nu al het geval is met de schilderijen van Leo Gestel.

- Traditionele Woerdense culturele instellingen blijven we ondersteunen maar ook kleinere en nieuwe initiatieven verliezen we niet uit het oog.
- Op scholen wordt aandacht besteed aan de Woerdense historie en cultuur.
- De streekmarkt waar lokale producten en lekkernijen kunnen worden verkocht ondersteunen wij. De verkoop van zelfgemaakte producten bij boerderijen wordt toegestaan en daar mag ook aan de straat reclame voor worden gemaakt.

Bovendien:

Wij handhaven het huidige cultuurbudget maar daar bovenop willen we dat er in iedere bestuursperiode een substantieel bedrag wordt gereserveerd voor een groot openbaar en blijvend kunstproject in onze gemeente. Daarbij zouden over de lange termijn beurtelings de stad Woerden en de omliggende dorpen aan de orde kunnen zijn. Dit project komt in samenspraak tussen inwoners en de Woerdense kunst- en cultuursector tot stand. In de bestuursperiode 2022-2026 willen wij hiervoor een extra bedrag van € 500.000,- vrij maken.